MET STERKE BIGGEN EN LUXE VOER HAALT NICO VAN DOORN TOPRESULTATEN. DAARVOOR DOET HIJ NIETS EXTRA'S, WEL WERKT HIJ CONSEQUENT, SECUUR EN HYGIËNISCH.

Piétrains die sneller groeien dan Tempo's

BIJ vleesvarkens die bijna 850 gram groeien denken de meeste deskundigen direct aan Tempo's. Nico van Doorn mest Piétrains en toont dat die ook snel kunnen groeien en best willen vreten. Een formule om erop los te laten bestaat niet, maar 850 gram groei van Piétrains is misschien wel gelijk aan Tempo's die 900 gram groeien.

Van Doorn noemt zichzelf een 'liefhebber' en werkt veel in de stal. De plaatselijke coöperatie De Valk Wekerom, die het voer levert, verzorgt de technische administratie. Niettemin kan Van Doorn de belangrijkste kengetallen zo noemen en weet hij van de overige cijfers tamelijk nauwkeurig op welk niveau die zitten.

PROFIEL

Naam: Nico van Doorn (34).
Woonplaats: Lunteren (Gld.).
Bedrijf: gemengd bedrijf met 1.850 vleesvarkens (Topigs 30 × stress-negatieve Piétrain-beer van Topigs, Top-Pie), 50 stuks melkvee en bijbehorend jongvee.

Technische resultaten vleesvarkens (cijfers komen uit Pigmanager van de afgeleverde varkens in 2008): gecorrigeerde daggroei 842, gecorrigeerde EW-conversie 2,61, gecorrigeerde voerkosten per kilo groei €0,621. Het uitvalspercentage is 1,1. De varkens worden in Duitsland AutoFom geclassificeerd, 96,76 punten per dier en 1,052 indexpunten per kilo geslacht-gewicht.
Aanleiding voor de reportage: de gecorrigeerde daggroei van vleesvarkens ligt al vijf jaar gemiddeld rond 780 gram. De Piétrains van Van Doorn groeien gecorrigeerd 842 gram. Hoe doet hij dat?

FOTO'S: TON KASTERMANS FOTOGRAFIE

Pas opgelegde biggen krijgen veel aandacht en zorg. Tijdens de controle moeten alle biggen in de benen komen. Daarom strooit Van Doorn wat voer in de hokken.

Big, stal, voer en boer

Voor topresultaten moet alles kloppen. Volgens de varkenshouder zijn vier zaken erg belangrijk: big, huisvesting, voer en varkenshouder. De biggen komen al drie jaar van dezelfde fokker. Die werkt uiterst secuur en schoon, aldus Van Doorn. „Je kunt er bijna van de vloer eten." Over de biggen heeft hij dan ook weinig klagen. De koppels zijn uniform, de eetlust is goed en ziekten steken zelden de kop op. Van Doorn weet niet of de biggen specifieke entingen krijgen. Omdat het goed loopt, is er zelden contact met de fokker.

In de nieuwe stal liggen 1.350 varkens, de overige dieren zijn verdeeld over drie oudere stallen. De resultaten in de oudere en nieuwe stallen wijken niet van elkaar af. Wel biedt de nieuwe stal meer comfort en werkgemak. Opvallend zijn het grote volume in de afdelingen en de flinke hoeveelheid daglicht. Een plafond ontbreekt. De isolatie zit tegen de kap met aan beide zijden een lichtplaat. Van Doorn kiest bewust voor daglicht in de stal. Het biedt hem werkplezier en de biggen vinden makkelijk de weg naar de brijbak, is zijn ervaring. Bovendien geeft het daglicht iets meer activiteit in de stal, zodat de varkens vaker voer opnemen. Verspreid door de stal loopt incidenteel een varken met bijtwonden, maar dat zijn er zo weinig dat het geen reden is het daglicht te weren. De stal is opgeruimd, fris en schoon. De varkens mesten keurig op het gietijzeren rooster, zijn schoon en glanzen.

Van Doorn voert een speciaal mengsel voor Piétrains. De brok is extra lekker gemaakt met CCM. De varkenshouder omschrijft het als luxe voer voor luxe varkens. „Het is relatief duur, maar op mijn bedrijf komt het tot zijn recht." De voerkosten per kilo groei lagen vorig jaar op €0,635. Borgen en gelten lopen door elkaar en krijgen onbeperkt voer.

Tenslotte is het de taak van de varkenshouder alles in goede banen te leiden. Controle is voor Van Doorn heel belangrijk. Tweemaal daags maakt hij een ronde langs de varkens. Dagelijks strooit hij een handje mais in het hok. Een lekkernij helpt de varkens snel overeind en zieke varkens vallen direct op. De controle is zo effectiever. „De kunst is 's morgens te zien of de varkens 's avonds iets mankeren. Daar moet je oog voor hebben."

Extra aandacht bij opleg

Netjes werken en hygiëne zijn volgens Van Doorn belangrijk om technisch goed te draaien. Dat houdt in dat hij een lege afdeling altijd schoonspuit en ontsmet met halamid. De leegstand is beperkt, hooguit vijf dagen, maar meestal korter.

'De kunst is 's morgens te zien of de varkens 's avonds iets mankeren, daar moet je oog voor hebben'

Bij de opleg is het 23 graden en zijn de afdelingen droog. De temperatuur is al bereikt voordat de biggen in de afdeling komen. Na opleg gaat de thermostaat een week lang op 25 graden. „De opvang van biggen is zeker zo belangrijk als hygiëne. Het transport levert de biggen al genoeg stress op. De oplegdip moet zo klein mogelijk blijven", vindt Van Doorn. Daarom brengt ook steevast dezelfde 'rustige' chauffeur de biggen, een eis van de mester.

De afdelingen zijn ruim en licht. Door het grote volume in de stal is de lucht altijd fris.

De invloed van de Piétrain-beer is duidelijk zichtbaar aan de varkens. De dieren groeien mooi uniform op.

In de eerste week na opleg loopt Van Doorn dagelijks driemaal door de afdelingen. Hij strooit daarbij voer in het hok zodat de dieren overeind komen. Dat stimuleert ook de voeropname na opleg. Dat vindt de varkenshouder erg belangrijk. Het verteringsapparaat mag niet stil komen te liggen. Tijdens de controle let hij naast de voeropname op de gezondheid en activiteit van de biggen. Als de varkens de eerste week door zijn, groeien ze wel door, ervaart Van Doorn. Die eerste week zit hij er dus bovenop.

Eigenlijk niets bijzonders

De groei van de Piétrain-varkens op het bedrijf van Van Doorn trekt de aandacht. Wie hoopte dat de varkenshouder bijzondere dingen doet of laat, wordt teleurgesteld. Hooguit is het bijzonder dat hij niets bijzonders doet. Wél voert Van Doorn alles zorgvuldig en consequent uit. Daarnaast kiest hij voor luxe en vitale biggen en komt het voer uit een duurdere range van de leverancier.

Antibiotica zet Van Doorn alleen curatief in. Omdat de varkens doorgaans tamelijk probleemloos opgroeien is het medicijngebruik laag. De varkenshouder heeft veel, maar niet alle cijfers nauwkeurig tot achter de komma paraat. Op een simpele rekenmachine berekent hij snel de gezondheidskosten: „60 cent per afgeleverd varken, misschien iets meer, maar zeker geen euro."

Kees van Dooren

BOERDERIJ 94 — no. 27 (7 april 2009)